

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО

НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПРОГРЕС І ОПТИМІЗАЦІЯ
ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ СТВОРЕННЯ
ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ

МАТЕРІАЛИ ІХ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

22-23 вересня 2022 року

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2022

Редакційна колегія:

проф. Корда М.М., проф. Грошовий Т.А., проф. Фіра Л.С.,
доц. Вронська Л.В., доц. Демчук М.Б., доц. Покотило О.О.,
ст.викл. Стечишин І.П., асист. Павлюк Б.В., асист. Дуб А.І.

Науково-технічний прогрес і оптимізація технологічних процесів створення лікарських препаратів: матеріали ІХ наук.-практ. конф. з міжнар. участю (22 – 23 вересня 2022 р.). – Тернопіль : ТНМУ, 2022. – 245 с.

*Усі матеріали збірника подаються в авторській редакції.
Відповідальність за представлені результати досліджень несуть автори тез.*

–висока залежність від імпорту як в частині активних фармацевтичних інгредієнтів, виробничого обладнання тощо, так і в частині готових лікарських засобів, що вироблені за кордоном та за контрактним виробництвом в Україні;

–управлінсько-економічні та ситуативні негаразди у фармацевтичних виробників, оптових фармацевтичних підприємств, аптек та аптечних мереж;

–псевдоеластичність у розвитку роздрібного фармацевтичного ринку;

–тотальне знецінення фармацевтичної освіти та фаху, а також суттєве скорочення досліджень галузевої й університетської фармацевтичної науки в Україні.

Сильні сторони або переваги внутрішнього середовища формують такі чинники:

–фармація – соціально орієнтована та пріоритетна галузь, яка розвиває національну економіку;

–відносно високий показник України у світовому рейтингу виробників та експортерів лікарських засобів;

–запровадження нових підходів до розв’язання проблем фармацевтичних організацій;

–професійний героїзм та волонтерство фармацевтичних фахівців.

Висновки. За результатами TOWS-аналізу сформовано сукупність із 16 ключових чинників зовнішнього і внутрішнього середовища, які мають вплив на ситуацію в українській фармації в умовах війни. При цьому до переліків загроз та можливостей, а також слабких і сильних сторін увійшли по 4 групи чинників.

ВИВЧЕННЯ ПОПИТУ НА ПОСАДУ ФАРМАЦЕВТА ТА АНАЛІЗ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ФАРМАЦЕВТА НА ВІТЧИЗНЯНОМУ ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ РИНКУ

В.О. Демченко, В.О. Демченко

Запорізький державний медичний університет, Запоріжжя, Україна

demchenko.vo@zsmu.zp.ua

Вступ. Варто зазначити, що фармацевтичний сектор України протягом останніх 8 років входить до п’ятірки сфер діяльності, які знаходяться на піку популярності на вітчизняному ринку праці.

За даними кадрового порталу gtc.ua, фармацевти входять до переліку спеціалістів, яких вкрай не вистачає українському ринку праці, причиною чого можуть бути невисока заробітна плата та відтік кадрів у інші галузі або до інших країн.

Аналіз статистики порталу rabota.ua свідчить про те, що кількість активних кандидатів на посаду фармацевта / асистента фармацевта суттєво перевищує кількість пропозицій.

Заробітна плата в цій категорії - не дуже висока. Проте окрім оплати праці роботодавці можуть пропонувати співробітникам безкоштовне навчання або компенсацію навчання, бонуси/премії, знижки тощо.

Мета роботи. Вивчити уподобання майбутніх фахівців фармацевтичної галузі та провести аналіз пропозицій заробітної плати від роботодавців роздрібного сегменту вітчизняного фармацевтичного ринку.

Матеріали і методи. Для досягнення поставленої мети було використано методи логіко-змістовного формування проблеми, анкетування, кабінетних маркетингових досліджень та контент-аналізу провідних сайтів із працевлаштування: <https://work.ua>, <https://rabota.ua>, <https://hh.ua>, <https://job.morion.ua>.

Результати. Нами були визначені уподобання випускників фармацевтичного факультету Запорізького державного медичного університету у її виборі професії на ринку праці.

Дослідження проводилися методом опитування у січні 2022 року онлайн в Google Форм за розробленою анкетною, в якому приймали участь 167 респондентів. Їх становили

студенти 5 курсу заочної форми навчання 4,5 років – майбутні фахівці фармацевтичної галузі.

В залежності від статі більшість респондентів становили жінки. Віковий сегмент переважно був представлений респондентами від 18 до 25 років.

На питання «Ким Ви себе бачите після отримання диплому про фармацевтичну освіту?», 40% респондентів вибрали роботу фармацевтом першого контакту в аптеці, 35% роботу медичного представника, 9% фармацевтом-косметологом, 6% бажають стати завідувачем аптеки, 5% опитуваних бачать себе у фармацевтичній промисловості, фармацевтом-аналітиком мають намір стати 2% студентів. Не бачать себе в фармації 3% респондентів та 1% становили інші відповіді - стати спеціалістом в оптовій компанії та викладачем.

Опитування показало, що більша кількість студентів обирає роботу фармацевтом першого контакту в аптеці.

Тому, наступним кроком став аналіз заробітної плати фармацевта на ринку праці.

За даними порталу work.ua, середня заробітна плата у січні 2022 року в категорії «Медицина, фармацевтика» становить 14000 грн. (медіана заробітних плат за даними більш ніж 8,7 тис. вакансій, розміщених на сайті пошуку роботи в цій категорії за останні 3 місяці).

Аналіз показав, що найвища заробітна плата фармацевта пропонується у м. Києві і становить 16500 грн. Також, вона відносно висока у м. Дніпро. Більшість роботодавців пропонують претендентам на посаду зарплату в межах 11–17 тис. грн. Більше 17 тис. грн. готові платити лише 11% роботодавців.

Низькі заробітні плати можуть спонукати українських фахівців зі сфери «Медицина, фармацевтика» шукати кращої долі в інших країнах.

За даними кадрового порталу grc.ua, найчастіше пропонують роботу наступним фахівцям, що шукають роботу за кордоном - лікарям (33% усіх актуальних вакансій для медичних працівників), торговим представникам фармацевтичних компаній (25% усіх актуальних вакансій, обов'язково — підтверджений диплом лікаря, не менше 3 років досвіду, знання мінімум двох мов — англійської та країни, в яку їде кандидат), медсестрам (12%), фармацевтам (12%), фахівцям по проведенню клінічних досліджень (10%) та інженерам медичного обладнання (8%).

Висновки. На підставі аналізу було визначено, що 40% випускників обирають роботу фармацевтом першого контакту в роздрібному сегменті фармацевтичного ринку, де в свою чергу попит на фармацевтичних фахівців достатньо високий. Заробітна плата, яку пропонують на вакансії фармацевта/асистента фармацевта в середньому по Україні становить 14000 грн.

АНАЛІЗ АСОРТИМЕНТУ ГОМЕОПАТИЧНИХ ПРЕПАРАТІВ НА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ РИНКУ УКРАЇНИ ДЛЯ ОПТИМАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ХВОРИХ М. ЗАПОРІЖЖЯ

В.О. Демченко, В.О. Демченко

Запорізький державний медичний університет, Запоріжжя, Україна

vict0iya@ukr.net

Вступ. Ринок швидко реагує на сучасні досягнення у медицині. Сегмент фармацевтичного ринку гомеопатичних лікарських засобів (ГЛЗ) представлений препаратами, які використовуються хворими переважно з метою лікування різноманітних хронічних хвороб. Включення гомеопатичних препаратів у комплекс лікування гострих і хронічних захворювань підвищує його ефективність, безпеку і до того ж значно знижує вартість. Асортимент їх постійно поповнюється і оновлюється, що потребує від спеціалістів гарної орієнтації та знання цього ринку.